

Реєстрація податкових накладних: як уникнути проблем

Згідно зі ст. 201 Податкового кодексу України всі податкові накладні підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі — ЄРПН), адміністратором якого є ДПС України. Розглянемо деякі приклади в роботі СМКОР, котрі можуть стати в пригоді платникам податків.

Приклад 1

Підприємство перебуває в категорії ризикових, відповідно, реєстрація податкових накладних (далі — ПН) зупинена. З'ясовано, що в процесі спроб виходу з категорії ризикових підприємством виявлено, що ПН виписані неправильно — до операцій, за якими складено ПН, замість ставки ПДВ 20% застосовано ставку 0%. Позаяк реєстрація зазначених ПН зупинена, у підприємства немає технічної можливості зареєструвати в ЄРПН розрахунки коригування до ПН. На жаль, проблему досі не вирішено. Надалі в такого підприємства немає можливості подати розрахунки коригувань до ПН, реєстрація яких зупинена у зв'язку з тим, що підприємство перебувало в категорії ризикових, а під автоматичну реєстрацію ПН цей платник не підпадає.

Приклад 2

Подання Таблиць даних платника ПДВ. Як зазначають представники відповідних підрозділів ДПС: "подання таблиці — це не обов'язок платника, а його право". Однак є випадки, коли подати Таблицю даних вкрай необхідно. Зокрема, реєстрація податкових накладних буде однозначно зупинена, якщо у суб'єкта господарювання — платника ПДВ на вході одні коди товарів УКТ ЗЕД, а на виході — інші. Система СМКОР не розуміє, чому підприємство купує, наприклад, дошки, цвяхи, шурупи, а продає меблі. Вихід із такої ситуації — прийняття органами ДПС Таблиці даних платника. Водночас варто пам'ятати:

— Таблиця даних платника працює за чотирма знаками кодів товарів УКТ ЗЕД;

— на кожен КВЕД, за яким може зупинитися реєстрація накладних, потрібно подавати окрему Таблицю даних платника.

Інша справа, коли підприємство-посередник і купує меблі, і продає їх. У такому разі система моніторитиме торговельну націнку, яка повинна становити не більше ніж у 1,5 рази, а також об'єми закупівлі сировини та реалізації

вироблених товарів, і подання Таблиці даних у такому разі не потрібно.

Приклад 3

Моніторинг сільгоспвиробників. Під час відпрацювання представниками ДПС господарських операцій суб'єктів господарювання, які займаються виробництвом сільськогосподарської продукції, обов'язково проводиться аналіз наявності достатньої кількості трудових ресурсів, як у самого платника, так і у його контрагентів, декларування у звіті за формою 4ДФ доходів, що виплачені samozайнятій особі (ознака виплати доходу "157") із метою встановлення реальності здійснення операцій із надання тих чи інших послуг, факт яких зафіксовано договорами ЦПХ із фізичними особами, які не є штатними працівниками суб'єкта господарювання.

Приклад 4

У чому різниця між ризиковістю платника та ризиковістю операції? У платника зупиняється реєстрація ПН і в квитанції про зупинення зазначено таку інформацію: "Реєстрація в ЄРПН податкової накладної зупинена. Обсяг постачання товарів/послуг перевищує величину залишку, визначеного як різниця обсягу придбання такого товару/послуги та обсягу його постачання, що відповідає п. 1 Критеріїв ризиковості здійснення операцій". У такій ситуації потрібно розуміти, що причиною зупинки реєстрації ПН є невідповідність обсягів постачання та придбання, це і є ризиковість операції. СМКОР "не бачить" достатньої кількості придбаного відповідного товару/послуги для його реалізації в кількості, котра зазначена в ПН, реєстрацію якої зупинено.

Стосовно поняття "ризиковість платника", то такий статус присвоюється відповідно до критеріїв ризиковості, які затверджені постановою КМУ від 11.12.19 р. № 1165 (зі змінами та доповненнями).

Отже, ми розглянули деякі найпоширеніші помилки, які роблять платники податків.

Наразі хочу надати практичні поради для платників ПДВ щодо розглянутих ситуацій:

- усі ПН/РК підлягають реєстрації в ЄРПН, навіть ті, які виписані на неплатника ПДВ, та за якими товари/послуги реалізуються кінцевому споживачу — неплатнику ПДВ;

- недопустимо складання ПН із помилками, бо в деяких випадках коригування за ними буде неможливо зареєструвати в ЄРПН;

- якщо платник є надавачем послуг або в нього відбувається зміна коду товарів УКТ ЗЕД, такому платнику потрібно подати Таблицю даних платника за тим КВЕДОм, за яким він здійснює діяльність і на постійній основі придбаває та реалізує товари зі зміненим кодом товарів УКТ ЗЕД;

- ретельно здійснювати моніторинг власних видів діяльності: хто проводив такі роботи, власними або орендованими силами та основними засобами їх було проведено, на чію користь здійснювалися виплати за певною ознакою доходів;

- чітко розуміння платником понять "ризиковість платника" і "ризиковість операції" дасть йому можливість визначити конкретний алгоритм необхідних дій для вжиття заходів із подання пакета документів на регіональний рівень Комісії чи оскарження самого рішення;

- здійснювати моніторинг обсягів придбання та реалізації товарів/послуг й уникати ситуацій, коли підприємством обсяг реалізації перевищує обсяги придбання, до яких можна зачислити і незареєстровані ПН на покупця, і продаж "схемного" податкового кредиту.

У підсумку хочу порекомендувати платникам ПДВ чітко дотримуватися законодавчо визна-

ченого алгоритму дій та дотримуватися термінів, що визначені діючим законодавством.

Наведу складові алгоритму та дії підприємства, зокрема:

- самостійно проаналізувати та визначитися, що саме слугувало причиною зупинки реєстрації ПН/РК або блокування;

- ретельно підготувати копії первинних, підтвердних документів, які свідчать про реальність здійснених фінансово-господарських операцій, разом із Поясненням до Повідомлення та подати його до Комісії ДПС регіонального рівня;

- комісія регіонального рівня має відреагувати на подані платником Пояснення до Повідомлення з копіями первинних документів й ухвалити Рішення про реєстрацію/блокування ПН або надіслати до Електронного кабінету платника рішення про необхідність подання додаткових документів впродовж 5 робочих днів, яких не вистачає для підтвердження здійснення реальності господарської операції;

- якщо ПН/РК уже заблоковано за рішенням Комісії регіонального рівня, таке рішення можна оскаржити в адміністративному порядку шляхом подання Скарги до ДПС України;

- якщо Скаргу буде розглянуто Комісією ДПС України не на користь платника, потрібно оскаржувати її в судовому порядку.

*Леся КАШПУР — к.н. держ. упр.,
Начальник управління методології
та роз'яснення податкового
законодавства Генеральної дирекції ВГО
"Асоціація платників податків України"*

СЛОВНИК БУХГАЛТЕРСЬКИХ ТЕРМІНІВ (за НП(С)БО та МСФЗ)

document.vobu.ua/buhoblik/buhslovnyk

